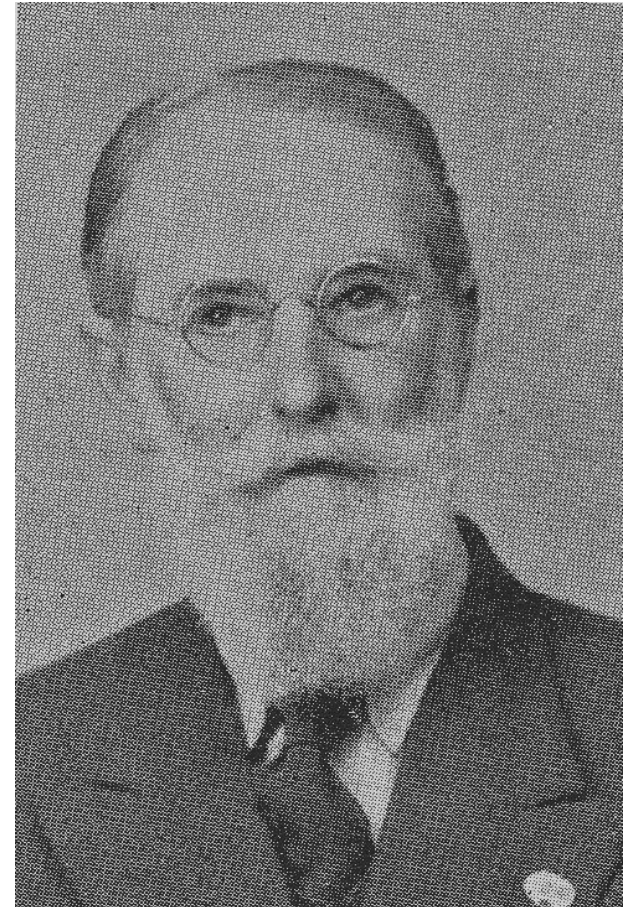

Afdelingsnieuws

SUCCULENTA

114

MAAS EN PEEL

WINTER 2018

Omslag: Van 1920 tot 1927 was J.J. Verbeek Wolthuys voorzitter van Succulenta. Voorts was hij een van de oprichters van de vereniging en voorzitter van de kring 's-Gravenhage.

In de jaren twintig schreef hij veel artikelen in het verenigingsblad, vooral over de 'andere' succulenten. In die jaren schreef hij ook de boekjes 'Succulenten' en 'Cactussen', waarvan diverse herdrukken verschenen.

In die jaren hadden de meeste liefhebbers nog geen kasje, maar Verbeek Wolthuys had er een. Het was toen een gemakkelijke manier om nieuwe leden te werven, door ruim gelegenheid te geven om de succulenten te bewonderen.

Voorts had dhr. Verbeek Wolthuys geregeld contact met Britton en Rose, die hem zelfs hun werk 'The Cactaceae' ten geschenke aanboden. Hij werd daardoor een van de grote propagandisten van het systeem van Britton en Rose.

Hij werd in 1949 erelid van Succulenta.

Dhr. Verbeek Wolthuys overleed plotseling in 1956 op 75 jarige leeftijd.

AFDELINGSNIEUWS

Nr. 114 Winter 2018 28^e jaargang
Kwartaalblad van SUCCULENTA
Maas & Peel
Redactie: Jack Schraets
Red. adres: Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen
Tel. 077-4732913
Email: j.a.schraets@hccnet.nl

eigenlijk best leuk zou zijn om bij gelegenheid van ons 60-jarig bestaan bovenstaande gebeurtenissen te herdenken.

Dat zou kunnen door een feestje of tijdens een of ander evenement waarop we de goegemeente tonen wat er in het verleden gebeurde.

Wat in ieder geval gebeurt in 2019 is het vieren van het 100-jarig bestaan van Succulenta. In juni vindt er in de botanische tuin "De Uithof" in Utrecht een groot succulentengebeuren plaats met onder meer een grote beurs.

Ik hoop daar te kunnen zijn om te genieten van het weerzien van oude hobbygenoten en er gesprekken mee te voeren. En wie weet: misschien vind ik er ook nog wat op het gebied van de hobby wat ik altijd al graag willen hebben. Dat kan dan een mooie plant zijn, maar evengoed een mooi boek over cactussen of een hulpmiddel voor de hobby. Maar het meest hoop ik op niet teveel hitte, want dan ben ik halverwege de dag al bekaf!

Wat ons in het nieuwe jaar ook wacht is in ieder geval onze Exotische Plantenmarkt. Als die weer zo is als dit jaar, zal ik me daar best een tijdje kunnen vermaken. En dan hoop ik natuurlijk ook op een paar interessante bijeenkomsten. Het belangrijkste voor onze planten is in het groeiseizoen vanzelfsprekend het weer en daar hebben we zelf maar zeer beperkt invloed op.

In de laatst verschenen Succulenta staat ergens, dat het aantal leden dat afvalt steeds dichter nader tot het aantal nieuwe leden. Als dat nu eens in 2019 helemaal lukt, heeft in ieder geval Succulenta een goed jaar en dan kan het ook in de afdeling die kant op gaan.

Er blijft me nog een zaak te wensen over en deze keer als redacteur van dit blad.

Ik wens het Afdelingsnieuws zoveel tekst van leden, dat de redacteur moet gaan klagen over plaatsgebrek. Hij moet dan immers bij het bestuur gaan zanken over een groter aantal pagina's! En de lezer is dan af van al die artikelen afkomstig van zo weinig schrijvers. Want de op artikelen van ondergetekende zal dan natuurlijk het eerst bezuinigd worden!

En wat in 2019?

Jack Schraets

Wat ons succulentenleven betreft zal 2019 natuurlijk sterk in het teken van 100 jaar Succulenta staan. In juni 1919 werd Succulenta opgericht. Voorlopig voorzitter werd dhr. Ferree, secretaris dhr. Duursma en penningmeester dhr. Prins. Het zou ruim 40 jaren duren voordat er in Limburg een afdeling van deze vereniging werd opgericht. Dat werd de afdeling Noord-Limburg die in september 1959 het levenslicht zag. Dat wil zeggen, dat deze afdeling, die thans afd. Maas & Peel heet, in 2019 zijn zestigste verjaardag viert!

De afd. Noord-Limburg werd onder meer opgericht door mensen, die nu alleen nog leven in de herinnering van oudere leden. Bij de oprichters behoorden Jan Slabbers, Sjraar Linssen en Bep Broerse. Bij de wapenfeiten van deze afdeling behoren het samen met Duitse en Belgische verenigingen oprichten van de 3LK, de voorloper van de ELK. De eerste keer vond dat plaats in het kasteel van Well op 17 en 18 september 1966. Daarna wisselde aanvankelijk de plaats waar het gebeuren jaarlijks plaats vond tussen de deelnemende landen. In de loop van de jaren 70 werd de vaste plaats De Hengelhoef in Houthalen (B). Vanaf 1989 vindt het evenement, dat inmiddels de naam ELK draagt, jaarlijks plaats in Blankenberge aan de Belgische kust.

Een ander gebeuren waarmee onze afdeling aandacht trok, was een jaarlijkse tentoonstelling van succulente planten in de Jochumhof gedurende een weekend per jaar. In het topjaar kwamen er ongeveer vierduizend bezoekers op af! In de loop der jaren leverde de afdeling ook haar aandeel aan de landelijke vereniging. Bestuurders van de landelijke vereniging waren onder meer Jan de Gast, secretaris, Joep Vostermans en Frans Maessen, beiden bestuurslid, Jack Schraets, voorzitter.

Vervolgens werd langer dan 30 jaar het Clichéfonds door leden van de afdeling verzorgd, eerst door Sjraar Linssen met medewerkers en daarna door Jack Schraets met de nodige medewerkers.

Voorts zijn in het verleden een aantal Algemene Vergaderingen van Succulenta door onze afdeling georganiseerd.

Nu heb ik nog niets gezegd over de titel van dit stukje "En wat in 2019?". Dat kan ook nog niet, want het bovenstaande is grotendeels een beschrijving van wat er geweest is. Het brengt me alleen als vanzelf op het idee, dat het

Bestuur Succulenta afd. Maas & Peel

en

Redactie Afdelingsnieuws

wensen U en de Uwen

Fijne Feestdagen

en

Een voorspoedig 2019

Activiteiten (onder voorbehoud)

- 22 jan 2019 Ledenbijeenkomst. Lezing André v. Zuijlen, Namibië.
- 26 febr 2019 ALV en presentatie: Cristaten uit de kas van dhr. Knapen.
- 26 mrt 2019 Doe-avond in de cactuskas van de Jochumhof te Steyl.
- 23 apr 2019 Ledenbijeenkomst.
- 12 mei 2019 Open kas.
- 28 mei 2019 Ledenbijeenkomst.
- 25 juni 2019 Buitenbijeenkomst, op bezoek bij een lid.
- 30 juni 2019 Cactus en exotische plantenbeurs in Tuincentrum Velden.
Met promotieactie in kader van 100 jarig bestaan.
- 27 aug 2019 Doe-avond in de cactuskas van de Jochumhof te Steyl.
- 24 sept 2019 Ledenbijeenkomst.
- 22 okt 2019 Ledenbijeenkomst.
- 26 nov 2019 Ledenbijeenkomst.
- 17 dec 2019 Interactieve plantherkenning door dhr. Rooijackers.

Het einde van 2018

Jack Schraets

Het einde van 2018 is alweer bijna voorbij. En bij ondergetekende wekt dat de lust tot nabeschouwingen op. Allereerst moet ik zeggen, dat ik de afdelingsactiviteiten minder intensief gevolgd heb, dan ik zou hebben moeten doen. Zoals al vaker gezegd: ik heb het nu drukker dan ik de laatste jaren gewend was. Dat komt omdat ik sneller moe ben en dus zorgvuldiger met mijn tijd moet omspringen en tevens doordat ik me prettiger voel als ik buiten bezig ben, wat natuurlijk ook met lichamelijke inspanningen gepaard gaat. Onze exotische beurs in Plantencentrum Velden heb ik wel bezocht, al was het veel te kort. Wat ik daar zag beviel me wel. Als men voor volgend jaar een datum uitkiest, die me niet helemaal ongelegen komt zal ik er zeker langere tijd vertoeven! Ook de ruilbeurs bij de fam. Van Eck in Ospel bezocht ik en daar heb ik nog enkele interessante gesprekken gevoerd. Hoewel ik te weinig van onze reguliere bijeenkomsten bezocht, heb ik toch enkele berichten opgevangen, waaruit blijkt dat er bij onze leden weer enkele nieuwe gezichten zijn gekomen. Er zullen ook wel enkele bedankt hebben, maar het is hoopgevend, dat we voor het eerst sinds jaren nieuwe leden zien verschijnen. Overigens ben ik ook nog mee geweest met de excursie binnen onze afdeling naar Geerlings, v.d. Sterren, Bieshaar en Caelen. De eerste drie van deze verzamelaars had ik al vaker bezocht. Alleen viel me op, dat er nog meer en mooiere planten te zien waren. De lunch bij Mieke v.d. Sterren was weer prima! Het vierde adres had ik nog niet eerder bezocht. Het was verrassend te zien hoe fanatiek dhr. Caelen zich bezighield met zaaien. In ieder geval heeft zijn methode resultaat. Het leek ongelooflijk hoe snel vele soorten gegroeid waren. Sommige soorten bloeiden al binnen twee jaar na het zaaien. En dat terwijl dit lid (nog) niet de beschikking heeft over een kas! Misschien ook voelden de planten de warme interesse van hun 'baasje' en spanden ze zich extra in om een goede indruk te maken. Tot slot een woord van waardering voor het bestuur. Uit alles blijkt dat zij zich tot het uiterste inspannen om de toch wel erg afgeslankte afdeling in stand te houden en zelfs tot nieuwe bloei te brengen. Zelfs veel meer artikelen voor het Afdelingsnieuws kwamen van hun hand. Als ze nu ook nog kunnen regelen dat er nog wat andere leden af en toe wat schrijven, hoor je mij niet meer klagen!

Ik vrees dat er weinig anders opzit, dan een van de namen te gebruiken. Welke hangt af van het systeem, dat U gebruikt of gebruiken gaat.

Backeberg beschrijft alle cactussen die tot ongeveer 1960 bekend waren. Later beschreven soorten of geslachten zoekt U bij hem natuurlijk vergeefs.

Hunt et al. en Andersen geven alle soorten en geslachten tot begin 21^e eeuw.

Voordeel is dat U bij deze twee auteurs ook een lijst aantreft van de oudere namen, met daarbij een verwijzing naar de naam die zij die plant geven.

Het lijkt me zeer belangrijk om de naam waaronder U de betreffende plant hebt ontvangen in ieder geval nauwkeurig op te slaan. Dan kunt U bij het volgende systeem, dat ongetwijfeld weer eens zal verschijnen, weer kijken of die auteur hem in de synoniemenlijst heeft geplaatst, zodat U er dan altijd nog een etiket met de nieuwe juiste naam bij kunt plaatsen.

Persoonlijk zet ik bij een plant altijd de naam waaronder ik hem heb ontvangen en die verander ik pas als ik zeker weet onder welke naam ik hem onder Backeberg moet noemen. Geeft Backeberg geen oplossing dan laat ik de naam staan. U begrijpt natuurlijk hieruit, dat ik grotendeels een volgeling van Backeberg ben.

Dat komt gedeeltelijk, omdat in het begin van de hobby bij mij hij algemeen gebruikt werd. Anderzijds vind ik zijn systeem voor liefhebbers het eenvoudigst omdat hij de planten indeelt naar voor iedereen herkenbare kenmerken. Bij de moderne taxonomen moet men letten op kenmerken die niet zo gemakkelijk te herkennen zijn. Men heeft er een microscoop of moeilijke voor ons niet bereikbare instrumenten voor nodig.

Een aantal liefhebbers specialiseert zich. Men kan alleen bepaalde geslachten verzamelen. Van vele geslachten zijn monografieën verschenen en dan lijkt het me verstandig om bij de benoeming van de planten uit te gaan van de beschrijvingen in de betreffende monografie. In dat geval is het ook verstandig om als leidraad de nieuwste monografie te gebruiken, omdat dan ook de laatst beschreven soorten te vinden zijn.

Het is een geluk dat de planten ons evenveel genoeg kunnen schenken als er geen of een foute naam bij staat. Maar het blijft een gemis voor ons als we over die naam geen zekerheid hebben. Per slot van rekening is de mens een wezen, dat alles in het juiste vakje wil plaatsen.

Tenslotte trekken de planten zich niets aan van onze kunstmatige ordening. Vroeger was er geen ordening en toch zijn er planten gekomen!

Gedachten van een voorzitter 11

Williejan Rooijackers

Inmiddels is het eind oktober. Had ik dan in september en de maand oktober geen gedachten of zaken met U te delen? Toch wel. Zo was daar begin september de ELK. Een soort feest van herkenning; je komt weer veel bekenden tegen. Ook verbazing wat handelaren allemaal meebrengen en nog meer verbazing over sommige prijzen. Een ontzettend fijne dag gehad en leuke plantjes gekocht. Voornamelijk *Euphorbia* soorten maar ook diverse cactussen en een bakje zaailingen van 2 jaar oud. Zo staat daar ieder jaar een Engelsman die potjes met zaailingen verkoopt. Vorig jaar had ik 40 zaailingen van *Ariocarpus trigonus* voor 7 of 8 euro. Dit jaar weliswaar bij een ander ook zaailingen gescoord, de naam onthoud ik U nog even omdat het een raadspelletje wordt. Ook een hele fraaie *Mammillaria matudae* cristaat, alleen al om zijn verschijning een prachtige plant.

O ja, ook nog twee zaailingen van de *Bombax*. Eerder bij de excursie nog een flinke knol van gekocht in Weert.

September was ook de maand dat we naar Duitsland zijn gegaan met 10 leden en aanhang.

Een behoorlijke rit naar de nieuwe kassen van Rainer Martin. Tjonge jonge, wat heeft die man veel mooie planten, erg bijzonder, soms een beetje duur. Net een snoepwinkeltje. De buit onder andere een speciale *Monadenium*, een *Ipomoea platense* en een fraaie *Euphorbia sp. Archers Post*. (foto)

Euphorbia sp. Archers Post

Het tweede adres klein Mexico, heel anders maar toch ieder keer weer leuk.

Samen met Harry op jacht naar cristaten en die stonden er best veel. Echt leuke dingen gevonden zoals een *Mammillaria* cristaat, zie foto.

De ledenbijeenkomst van september, in gesprek met Frans Mommers. Bestuurlijke ontwikkelingen, 100 jarig bestaan etc. Verder de lezing van Frans, zijn hobby in Amerika. Leuke lezing die gekenmerkt werd door het enthousiasme van Frans. Tevens mochten we dhr. Claassen en zijn partner verwelkomen als nieuw lid.

Bijzonder verheugd was ik persoonlijk met de komst van Marjo en Simoon Kuijpers. Goed om Marjo weer te zien en Simoon die in de voetstappen van vaders treedt. Mooi toch.

Oktoberbijeenkomst. Goed

nieuws, Piet Wienen kon er weer bij zijn, fijn. Nog meer goed nieuws. Rob Boers hoeft over een jaar pas weer op controle in het ziekenhuis.

Sjaak Verbeek heeft ons getraakteerd op een uiteenzetting over biologisch bestrijden van ongedierte.

Ik zie het als een cadeautje, een goede uitleg, enthousiast, nuttig. Op de foto de discussie aan het einde van de lezing.

Echt een aangename verrassing. Hierover komt een apart artikel met daarin de volledige uitleg. Waarschijnlijk voorjaar 2019 in het blad van Succulenta.

Daarna heb ik getracht iedereen aan het denken te zetten. De omstandigheden in Argentinië, het zaaien van Huub Caelen en wat heeft de natuur ons te vertel-

Mammillaria cristaat

De naamgeving van succulenten

Jack Schraets

In de laatste jaren zijn we, vooral maar niet alleen bij de cactussen, verrast met telkens weer nieuwe namen voor planten die uiterlijk verschrikkelijk op elkaar lijken. Dat kan twee oorzaken hebben.

In de eerste plaats kan de plant een foute naam hebben. Dat kan door een vergissing bij het determineren een van de betreffende planten. In dat geval zal zorgvuldig nagaan van de literatuur of vergelijking met soortgelijke planten ons mogelijk een eind op de goede weg brengen.

In de tweede plaats is er een mogelijkheid, dat de planten die zoveel op elkaar lijken benoemd zijn volgens verschillende systemen.

Zolang onze planten wetenschappelijk bestudeerd worden zijn taxonomen bezig om het ideale systeem te ontwikkelen. Ook dat is begrijpelijk want er worden nog steeds nieuwe soorten ontdekt. Daarbij komt, dat de planten onze wijze van benoemen waarschijnlijk niet diepgaand bestudeerd hebben en dus niet kunnen weten hoe ze eruit moeten zien om de juiste naam te krijgen.

Ook veranderen de ideeën van de wetenschappers over de grote lijnen van de indeling in geslachten en soorten nog wel eens. Maar een heleboel van deze wetenschappers maken hun eigen indeling in geslachten en soorten en dat kunnen ze in ieder geval aan de betrekkelijke leken, die wij op dit gebied zijn, niet begrijpelijk motiveren. Met als gevolg dat er inmiddels een behoorlijk aantal systemen is beschreven met onderling steeds wel ergens verschillen.

Wij liefhebbers snappen het grootste deel van die verschillen tussen de diverse systemen niet, maar we nemen wel de namen over die bij de planten staan.

Meestal zonder zelfs te weten volgens welk systeem ze benoemd zijn. En vaak nemen we niet de moeite om uit te zoeken hoe een plant heet bij de diverse systemen.

Neem eens de moeite om de grootste systemen met elkaar te vergelijken. Bij cactussen zijn dat die van Britton & Rose, Backeberg, Hunt et al., Andersen.

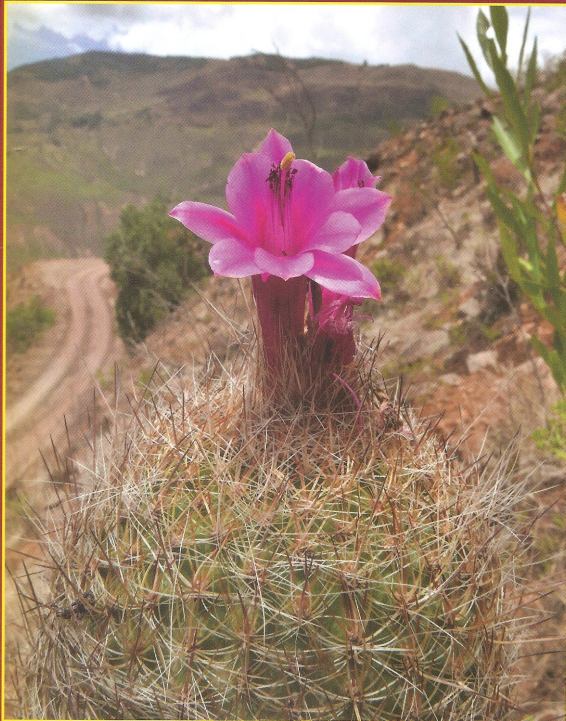
Ook is er nog een systeem van Lodé, dat in 2015 verscheen. Dat laatste systeem bespreekt alleen de geslachten en noemt de soorten binnen de geslachten, maar zegt daar verder weinig over. Ik ben ervan overtuigd, dat U voor zeer veel planten in deze systemen meerdere namen vindt.

Welke naam moet U een plant in dat geval geven?

U kunt dit fraaie boekje lenen uit de bibliotheek van de afdeling.

MATUCANA & OROYA

Juwelen der Anden

Graham Charles

In het najaar van 2018 verscheen in dezelfde serie van Graham Charles met een vertaling door Andreas Hofacker het werk "Matucana & Oroya. Juwelen der Anden".

Dit boek accepteert 25 soorten *Matucana* plus 3 ondersoorten en 2 soorten *Oroya* namelijk *O. borchersii* en *O. peruviana*. In een appendix zijn de volgens de schrijver geldige namen opgenomen alsmede de volgens hem ongeldige namen, met een verwijzing bij welke soort die ongeldige naam behoort. Helaas werden de soorten, die vroeger bij een ander geslacht werden ingedeeld, niet opgenomen.

Zoals bij alle deeltjes uit de hier besproken serie staan er schitterende opnamen van de soorten in cultuur en soms op de natuurlijke standplaats. De cultuur van de planten uit deze geslachten wordt ook kort besproken. Volgens de schrijver zijn deze planten in Europa gemakkelijk te cultiveren, hetgeen ertoe leidt dat daarvoor maar twee pagina's nodig schijnen te zijn. Ook dit werk kunt U lenen uit de bibliotheek van de afdeling.

len wat we kunnen gebruiken in de natuur. De meesten van ons doen het (zijn met planten bezig) al vele jaren op dezelfde wijze. Niets mis mee maar het is leuk om de boel eens anders te benaderen, anders te bekijken en open te staan voor andere mogelijkheden.

Een totaal andere avond, die zeker geslaagd was. Na de uiteenzetting van Jac en aan het einde van de avond bleven veel leden zitten en werd er nog volop over plantjes gesproken.

Daar wordt een bestuurslid of voorzitter vrolijk van.

De komende dagen wordt het frisser, de herfst is weliswaar begonnen doch nu gaan we er pas echt iets van merken. Laat ik maar eens beginnen aan de voorbereidingen voor de winter.

31 oktober, alles binnen en droog. Net op tijd want de dagen erna waren erg nat.

Als U dit leest is het alweer een heel eindje in december. Terugkijkend naar Maas en Peel 2018 kan ik niet anders zeggen dan dat we samen mooie dingen gedaan hebben. Hopelijk wordt 2019 ook een goed hobbyjaar. Dan mag ik U mede namens Annelies nog hele fijne feestdagen en een goede jaarwisseling wensen. Leef, geniet en maak mooie herinneringen.

Geanimeerde discussie na de oktoberbijeenkomst

Het maken van een kerststukje

Harrie Knapen

Het is al een hele tijd geleden dat ik samen met mijn vrouw aan het winkelen was bij Intratuin in Nuenen om wat spullen te kopen voor het maken van kerststukjes. Na heel de winkel te hebben doorgelopen kwamen we op de decoratie-afdeling. Daar lag voldoende materiaal. Zoals dennentakken en droge trossen van agave bloemen, dennen krotten, en gedroogde houtspullen in verschillende kleuren gespoten. Maar er stonden ook enkele manden met verschillende noten en vruchten. Daar lagen ook de vruchten van de Baobab boom tussen. Mooi gedecoreerd. De ene was wit en de andere zwart gespoten. Mooi om in een kerststukje te verwerken. Dat was weer eens iets anders dan een gewone dennenappel. Het zag er leuk uit toen ik ze na de kerstdagen er weer uit haalde.

Ik dacht "Zouden er ook wat zaden in de vruchten zitten?" En ja hoor. Ik schudde de zaden flink op neer en ik hoorden een klokkend geluid. Ik dacht ja hoor daar zit wel wat in. Maar hoe krijg je de zaden er uit. Dus ging ik een zaag halen en zaagde de twee vruchten doormidden. En ja hoor een hele harde brok viel er uit vol met zaden. Die brok was natuurlijk gedroogd vruchtvlees. Het was een beetje gelig van kleur vol met draden en aan elk uiteinden van de draad zat een zaadje. Toen moest ik de zaden er uit zien te krijgen. Ik heb eerst met een tangetje die gele pulp eraf zitten te knippen. Maar dat duurde te lang; na een half uur knippen had ik 25 zaden. Ik zag dat er heel veel meer in zaten dus moest ik iets anders bedenken. Ik heb het hele spul toen in warm water gelegd

Vrucht van Adansonia digitata (Baobab)

2 Nieuwe boeken in onze bibliotheek

Jack Schraets

In het voorjaar van 2018 verscheen als Sonderausgabe van de DKG het boek "Zwischen Drachenbäumen und Vulkanen" geschreven door Wolfgang Borgmann en Thomas Brand. Het boek geeft een overzicht van succulenten die voorkomen op de Canarische eilanden. Van de inheemse succulenten worden soorten van de families Crassulaceae, Euphorbiaceae, Aizoaceae, Apocynaceae, Asteraceae en Dracaenaceae besproken. Van door de mens ingevoerde succulenten worden soorten van de families Agavaceae, Aizoaceae, Cactaceae en Crassulaceae besproken.

Verder worden onder meer de zeven Canarische eilanden besproken, er wordt een overzicht gegeven van de parken en botanische tuinen, de verzorging van Canarische succulenten wordt besproken en er is een bloeikalender opgenomen.

Het geheel wordt gelardeerd door veel fraaie opnamen van planten en landschappen.

Bezoek uit Duitsland

Jack Schraets

Op 10 november jongstleden kregen we bezoek van enkele Duitsers, die bij Paul Geerlings te gast waren.

Op de foto ziet U vooraan Riet, Paul, Jack en Carmen.

Daarachter staan eveneens van links naar rechts Marco uit Lüdenscheid, die al enige tijd bezig met cactussen en andere vetplanten. Hij heeft een verzameling staan bij vrienden van ongeveer 1000 planten.

Dan komt naast ondergetekende Silke Schreiber uit buurt van Frankfurt. Zij is nog niet lang met onze planten bezig, maar wel zeer geïnteresseerd in succulenten.

Dan komt helemaal rechts Daniel Wundrach uit Keulen. Hij is sinds ongeveer een jaar bezig met cactussen, andere succulenten en caudexplanten. Hij was (of is) fotograaf.

Na het bezoek bij ons zijn ze op bezoek geweest bij Wil van Eck in Ospel.

Het was een gezellig groepje, dat zich kennelijk amuseerde die dag.

en lekker laten weken. Een paar uur later kon ik er alles zo af wassen en daar lagen ze dan de 450 zaden. Uit twee vruchten. Ik weet niet hoe oud deze vruchten zijn. Maar na het uitzaaien bleken ze wel kiemkrachtig te zijn. Dus heb ik 90 potjes gevuld met wat cactusgrond en in elk potje 5 zaden gestopt. We zien wel wat het gaat worden. En na twee weken had ik de eerste Baobab boom. Nu zijn het er al 9 geworden. Waar het uitkomt weet ik niet maar ik vind dit wel leuk om uit te proberen.

De Baobab boom of de

Zaailingen van *Adansonia digitata*

Iets oudere zaailing van *Adansonia digitata*

Adansonia Digitata.

De Baobab of Apenbroodboom is een van de 9 soorten dikstammige bomen. Uit de droge en warme gebieden. 6 soorten uit Madagaskar, 2 verwante soorten uit het vasteland van Afrika en 1 soort uit Australië. Sommige soorten van deze boom kunnen wel 2000 jaar oud worden. En de stam kan wel een omtrek van 12 meter krijgen. De stam krijgt in een pot ook al snel de bekende flesvorm. Hij krijgt een langwerpige glanzende groene blader. Je moet hem ook snoeien dan ontstaat een compacte volle plant. Na enkele jaren kan hij al in bloei komen. Met hangende witte

bloemen met purperen stamper. Maar de plant zal hier niet snel vruchten dragen. De Baobab boom is een van de belangrijkste voedingsbronnen in het droge Afrika, waar verder niet veel groeit. Hij wordt niet voor niets de Tree of Life genoemd. De lokale bevolking gebruikt de bladeren en de vruchten al duizenden jaren van wegen het hoge voedingsgehalte. De hangende eivormige of langwerpige vruchten, van 15 tot wel 35 cm lang, hebben een schil van wel 1 cm dikte, houtig en vezelig. Als hij rijp is wordt hij bruin van kleur. En helemaal bedekt met ruwe haren. De vruchten bevatten een taai slijmerige en zurige witte pulp. De vruchten zijn wat groter en anders van vorm als een kokosnoot. En ze zijn eetbaar. Apen eten deze vruchten graag daarom wordt hij ook wel apenbroodboom genoemd. Alles van deze boom kan worden gebruikt.

1. De vruchten kunnen vers gegeten worden maar ook later als ze gedroogd zijn dan worden ze eerst in water of melk geweekt.
2. De zaden worden gesuikerd en als lekkernij gegeten. Ze smaken naar amandel.
3. De bladeren en jongen scheuten, maar ook de wortels kunnen als groente gegeten worden.
4. Vruchtschillen vormen een goede brandstof.
5. Vermalen vruchtschillen worden ook als tabak gebruikt.
6. Uit de as kan zeep worden gemaakt.
7. Uit de bast worden vezels gewonnen, die worden gebruikt voor het maken van touwen, manden en textiel.
8. De schors bevat ook tannine dat als looistof kan worden gebruikt.
9. Uit de zaden kan ook olie voor huidverzorging worden gewonnen.
10. Van de vruchten wordt ook jam gemaakt, de lichtgele massa wordt gemengd met andere vruchten.

Kortom een belangrijke boom.

De Baobab als kamerplant

Als kamerplant is er niet veel over bekend maar het is de moeite waard om het eens te proberen. De plant heeft mooi samengesteld blad en een vezelige dikke stam.

Binnenshuis houden. Zaaien in goed doorlatende grond niet te nat houden.

Wel de zaden wat aan schuren en ze een nacht laten weken in warm water. De kieming kan langzaam zijn maar is mogelijk zolang de zaden hard zijn. Verder

opkweken op een zonnig plekje in een flinke ruime pot met een goed doorlatend mengsel van liefst zand; potgrond en wat klei warm houden. In de winter is de plant in rust en verliest zijn blad dan droog houden altijd matig gieten, maar niet helemaal laten uitdrogen.

En zo pralen volwassen planten in Afrika, Madagaskar of Australië